

NOTAT

Til: NDLA

Bergen, 6. oktober 2016

Fra: Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA

Vår ref.: 3237097.1-136256 MELHAL/MELHAL

Ansvarlig advokat: Halfdan Mellbye

NDLAs fremtidige styreform og forslag til vedtekter

1. Valg av styreform

Forslaget til nye vedtekter er basert på at NDLA fortsatt skal være organisert som et samarbeid etter kommunelovens § 27. Styret i NDLA har vurdert ulike organisasjonsformer og har kommet til at NDLA best organiseres som et slikt samarbeid også i fremtiden.

Hovedgrunnen for valget av styreform er at det er denne organiseringen som passer best for den virksomheten NDLA faktisk driver. NDLA er et samarbeidsprosjekt mellom fylkeskommunene for å produsere læremidler som publiseres på nettet. NDLA finansieres ved tilskudd fra fylkeskommunene og midlene benyttes i hovedsak på tre måter; til egen drift, til innkjøp av tjenester internt i fylkeskommunene (frikjøp av lærerressurser) og til eksterne innkjøp underlagt lov om offentlige anskaffelser. NDLA selger ikke varer og tjenester, verken til fylkeskommunene eller i andre markeder. Realiteten er at virksomheten har mer til felles med tradisjonell offentlig tjenesteyting enn med forretningsmessig virksomhet.

Når dette er realiteten i virksomheten er et samarbeid etter kommunelovens § 27 velegnet.

Spørsmålet om endring av organisasjonsform er også vurdert på bakgrunn av ESAs vurderinger av om NDLAs virksomhet innebærer ulovlig statsstøtte. ESA konkluderte i sin beslutning av 26. juni 2014 (Dec. No. 2444/14/COL) med at NDLAs virksomhet ikke er kommersiell, men en del av fylkeskommunenes undervisningstilbud overfor sine elever. Denne avgjørelsen er ikke avhengig av at NDLA forblir organisert som et samarbeid etter kommunelovens § 27, men en omorganisering til en organisasjonsform som er utformet for å drive næringsvirksomhet kan gi et inntrykk av at NDLAs virksomhet er kommersiell. Det er en tilleggsbegrunnelse for å beholde organiseringen som et samarbeid etter kommunelovens § 27.

2. Kommentarer til vedtektene

Forslaget til vedtekter er utformet med utgangspunkt i de tidligere vedtekter og med det mål at NDLAs styringsstruktur skal være klarere og mer gjennomarbeidet.

Forslaget er skrevet for et samarbeid mellom fylkeskommunene. Det er samtidig tatt hensyn til at det kan bli aktuelt å utvide samarbeidet til å omfatte kommunene. Det krever vedtektsendring, men den vil ikke være omfattende. Det krever i hovedsak en endring der kommunene også tas inn i vedtektene der denne nå nevner fylkeskommunene, og i tillegg en endring i formålsbestemmelsen for å få frem at det da ikke kun er læremidler for videregående skole som skal utarbeides.

I det følgende vil hver enkelt bestemmelse i vedtektene kommenteres.

§ 1 fastslår samarbeidets navn.

§ 2 inneholder formålet. Bestemmelsen fastslår formålet med utvikling av læremidler, og det samhandlings- og delingsideal som er en hovedide bak NDLA.

§ 3 beskriver den rettslige status. Andre ledd bygger på det prinsipp at alle fylkeskommunene som deltar i samarbeidet skal gi sitt bidrag til driften. Se nærmere i §§ 5 og 7. NDLA er ikke noe eget rettssubjekt i dag, og det er dette som er grunnlaget for dagens samarbeid med Hordaland fylkeskommune. Styret har ikke ønsket å endre dette.

§ 4 beskriver reglene om vedtektsendringer. Bestemmelsen er basert på at NDLA er et samarbeid som forutsetter enighet mellom deltakerne.

§ 5 gir regler om opphør og utmeldelse. Av hensyn til de andre medlemmene er en ett-års frist for utmeldelse oppfattet som rimelig. Det er også den frist som kan settes etter kommunelovens § 27 nr 3. I og med at de læremidler NDLA utvikler er fritt tilgjengelige også for elevene i fylkeskommuner som ikke er medlem av NDLA er det ikke naturlig med noen utløsningssum.

§ 6 gir regelen om økonomisk ansvar. At ansvaret er delt innebærer at hvert medlem har et økonomisk ansvar for NDLAs forplikter som er begrenset til det enkelte medlems andel. Bestemmelsen presiserer at ansvaret skal deles ut fra elevtallet i den enkelte fylkeskommune. Ansvaret begrenser seg ikke til noe maksimalt beløp for hver fylkeskommune.

§ 7 gir regelen om tilskudd. Første ledd fastslår prinsippet om at fylkeskommunenes andel skal beregnes på bakgrunn av elevtallet slik at fylkeskommuner med store elevtall betaler mer enn fylkeskommuner med lave elevtall.

Budsjettrammen til NDLA vedtas av representantskapet. Budsjettrammen er et uttrykk for hva representantskapet i NDLA forventer av inntekter basert på at hver enkelt fylkeskommune innbetaler det tilskudd representantskapet i NDLA er enige om. NDLAs representantskap kan imidlertid ikke binde fylkeskommunenes økonomi. Budsjettet gir derfor kun uttrykk for hvilke inntekter NDLA forventer, slik et inntektsbudsjett normalt vil gi.

§ 8 gir regler om representantskapet, som er NDLAs øverste organ. Dette består av en representant for hver av de deltakende fylkeskommuner. Også representantskapet treffer

beslutninger ved enighet, og det er i tillegg presisert at representantskapet ikke kan ta avgjørelser som etter kommuneloven ligger til de deltagende fylkeskommunene selv.

§ 9 gir regler om styret som leder NDLA mellom representantskapsmøtene. Navnene på de styrende organer er endret i forhold til tidligere vedtekter for å gi samsvar med den alminnelige bruken av begrepene «representantskap» og «styre». Det fastslås i § 9 tredje ledd at styret fastsetter budsjett fra NDLA. Dette budsjettet baserer seg på føringene fra representantskapet og de faktiske budsjettvedtakene i fylkeskommunene. Det er først når fylkeskommunene har vedtatt sine budsjetter at NDLA vet hvilke økonomiske rammer de vil ha det kommende år.

§ 10 gir regler om valgkomite som skal være sammensatt slik at de tre opplæringsregionene er representert.

§ 11 gir regler for daglig leder. Daglig leder er ansvarlig redaktør for alt NDLA publiserer og bestemmelsen om redaktørens ansvar og frihet i tredje ledd er skrevet med utgangspunkt i lov om redaksjonell fridom i media § 4.

§ 12 gir de grunnleggende regler om personvern og viser til viktige lover som vil gjelde NDLAs virksomhet.

§ 13 fastslår at NDLA ikke kan ta opp lån eller stille garantier. De må finansiere sin virksomhet ved tilskuddene fra fylkeskommunene.

§ 14 gir regler om ikrafttredelse.

Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA

Halfdan Mellbye
Advokat (H)